

COVID-19 SALGIN DÖNEMİ EĞİTİM ALANINDA İLKOKUL DÜZEYİNE YÖNELİK YAPILAN ÇALIŞMALARIN DEĞERLENDİRİLMESİ

EVALUATION OF THE STUDIES MADE THE PRIMARY SCHOOL LEVEL IN THE FIELD OF EDUCATION IN THE COVID-19 EPIDEMIC PERIOD

Hakan DÜNDAR¹, Onur BATMAZ², Meltem CEVAHİR BATMAZ³,

ÖZ: Bu çalışma ile, COVID-19 salgın dönemi eğitim alanında ilkökul düzeyine yönelik yapılan çalışmaların değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Nitel araştırma yöntemlerinden betimsel tarama modelinde gerçekleştirilen bu çalışmada doküman incelemesinden yararlanılmıştır. Ulusal Tez merkezinde yer alan ve erişime açık olan tezler ile Asos Index, Ebscohost, Eric, TR Dizin, Google Scholar vb. veri tabanlarında taranan makaleler, çalışmanın “yayın türü”, “araştırma türü”, “konusu”, “yöntemi”, “veri toplama araçları”, “örnekleme”, “veri analiz yöntemi” ve “önerilerine” göre incelenmiştir. Çalışmanın verilerinin analizinde hem betimsel hem de içerik analiz yöntemi kullanılmıştır. Araştırma sonucunda; makale çalışmasının, betimsel araştırma türünde ve uzaktan eğitim faaliyetleri konusunda daha fazla çalışmanın yapıldığı görülmüştür. İncelenen çalışmalarda nitel araştırma yöntemleriyle, görüşme veri toplama aracıyla, öğretmenlerle, 1-30 arasında katılımcı sayısı ile, amaca uygun örnekleme şekliyle ve nicel veri analiz yöntemleriyle daha çok çalışmanın yapıldığı sonucuna ulaşılmıştır. İncelenen çalışmaların önerilerinde ise, araştırmacıların daha çok karar alıcılara yönelik “Öğretmenlere etkileşimli hizmet içi eğitimler verilmeli”, “Veli desteğini artırmaya yönelik çalışmalar yapılmalı”, “Teknolojik araç desteği sağlanmalı” gibi önerilerde buldukları görülmüştür.

ABSTRACT: With this study, it is aimed evaluate the studies on the primary school level in the field of education during COVID-19 epidemic period. In this study, which was carried out the descriptive scanning model, one of qualitative research methods, document analysis was used. Theses the National Thesis Center and open to access, as well as Asos Index, Ebscohost, Eric, TR Index, Google Scholar etc. the articles scanned the databases were examined according to the "type of publication", "type of research", "subject", "method", "data collection tools", "sample", "data analysis method" and "recommendations" of the study. Both descriptive and content analysis methods were used in the analysis of the data of the study. As a result of the research; It has been seen that more studies have been done on article study, descriptive research type and distance education activities. In the studies examined, it was concluded that more studies were conducted with qualitative research methods, interview data collection tool, teachers, the number of participants between 1-30, appropriate sampling method and quantitative data analysis methods. In the suggestions of the studies examined, it was seen that the researchers made suggestions such as "Interactive in-service trainings should be given to teachers", "Studies should be carried out to increase parent support", "Technological tool support should be provided" decision makers.

Keywords: COVID-19, primary school, education

Anahtar sözcükler: COVID-19, ilkökul, eğitim

Bu makaleye atf vermek için:

Dündar, H., Batmaz, O. ve Cevahir Batmaz, M. (2023). COVID-19 salgın dönemi eğitim alanında ilkökul düzeyine yönelik yapılan çalışmaların değerlendirilmesi. *Trakya Eğitim Dergisi*, 13(2), 977-988.

Cite this article as:

Dündar, H., Batmaz, O. & Cevahir Batmaz, M. (2023). Evaluation of the studies made the primary school level in the field of education in the COVID-19 epidemic period *Trakya Journal of Education*, 13(2), 977-988.

¹ Prof. Dr., Kırıkkale Üniversitesi, Kırıkkale/Türkiye, e-mail: hdundar06@gmail.com, ORCID: 0000-0002-4208-6936

² Dr. Öğr. Üyesi, Yozgat Bozok Üniversitesi, Yozgat/Türkiye, e-mail: onur.batmaz@yobu.edu.tr, ORCID: 0000-0001-9208-2645

³ Öğretmen, Milli Eğitim Bakanlığı, Yozgat/Türkiye, e-mail: meltemcb6161@gmail.com, ORCID: 0000-0002-4208-6936

EXTENDED ABSTRACT

Introduction

COVID-19 was first seen in China in December 2019 and in short time, it affected the world and was announced as an epidemic by World Health Organization (WHO, 2020). Unexpected situations due to the new type coronavirus (COVID-19) epidemic that affected the world in 2020, the complexity and uncertainties about the course of the epidemic affected many institutions as well as the education process, thus all educational institutions (Can, 2020). The COVID-19 epidemic process has affected many students in the world and in our country. However, it is thought that among these students, especially primary school students are more affected. Because encountering such an epidemic at the beginning of their education life may leave permanent traces on the development of their affective, cognitive and psychomotor skills. Therefore, many studies have been carried out on COVID-19 in short time. However, this study was needed in order to determine in which field the studies for the primary school level were carried out, in which subjects there was a need for studies in the future, and to guide studies to be carried out.

Method

This study was carried out in the descriptive research model. In this study, which was carried out in the descriptive scanning model, the document analysis technique was used. In order to examine studies on primary school level in the field of education during the epidemic period, the "Publication Classification Form" used by Göktaş et al. (2012a) and originally developed by Sözbilir, Kutu and Yaşar (2012) was used. Both descriptive and content analysis techniques were used in the evaluation of the obtained data.

Findings

In the field of education during the COVID-19 epidemic period, 66 studies on primary school level were reached. It was concluded that 60 of these studies were articles and 6 of them were master thesis studies. It has been concluded that the majority of the article studies and all thesis studies on the primary school level in the field of education during epidemic period are descriptive studies. It has been observed that the studies on the primary school level in the field of education during the epidemic period are mostly studies on subjects related to distance education activities. It was concluded that quantitative, qualitative and mixed methods of article studies were conducted for the primary school level in the field of education during COVID-19 epidemic period. The recommendations of the studies conducted on the primary school level in the field of education during COVID-19 epidemic period were examined under the headings of recommendations for decision makers, researchers, practitioners and parents. In the studies examined, there are suggestions for decision makers the most, and these suggestions are "technology support", "trainings/programs", "parent support", "curricula, contents", "educational platforms", "hygiene", "awareness" and "other" categories were collected.

Discussion and Conclusion

The field of education during COVID-19 epidemic period, 66 studies on primary school level were reached. It was concluded that 60 of these studies were articles and 6 of them were master thesis studies. No studies were found in the field of doctoral thesis. It can be said that this is due to the fact that the doctoral thesis process covers a period of four years. It has been concluded that the majority of the article studies and all thesis studies on the primary school level in the field of education during the epidemic period are descriptive studies. The study conducted by Değirmenci and Doğru (2017), it was concluded that there are more articles in the distribution of the studies examined by type. It has been observed that the studies on the primary school level in the field of education during the epidemic period are mostly studies on subjects related to distance education activities. In the study conducted by Elçiçek (2021), it was concluded that the subjects of the research examined were mostly about examining the views on distance education, the effectiveness of courses in distance education and the examination of attitudes towards distance education. It was concluded that quantitative, qualitative and mixed methods of article studies were conducted for the primary school level in the field of education during COVID-19 epidemic period. In the study of Elçiçek (2021), it was concluded that qualitative methods are used more in studies than other methods. It has been concluded that the most used data collection tool in the studies conducted at the primary school level in the field of education during the COVID-19 epidemic period is the interview. In Akbaba and Tunagür's (2018) study, it was found that interview was mostly used as a data collection tool in the studies examined. It has been concluded that quantitative data analysis is used the most in the studies conducted at the primary school level in the field of education during the epidemic period. Studies in the literature (Yağmur Şahin,

Kana, & Varışoğlu, 2013; Bektaş, Dündar & Ceylan, 2013; Göktaş et al., 2012b) also support this finding of the study. The recommendations of the studies conducted at the primary school level in the field of education during the COVID-19 epidemic period were examined under the headings of recommendations for decision makers, researchers, practitioners and parents. In the studies examined, there are suggestions for decision makers the most, and these suggestions are "technology support", "trainings/programs", "parent support", "curricula, contents", "educational platforms", "hygiene", "awareness" and "other". categories were collected. In the study of Kırmızıgöl (2020), it was emphasized that families were highly affected by the digitalized education and distance education process during the epidemic, and that the families of students who continue their education with distance education should also be included in the education process.

GİRİŞ

COVID-19, dünyada ilk olarak 2019 yılı Aralık ayında Çin'de görölmüş ve kısa bir zamanda dünyayı etkisi altına alarak Dünya Sağlık Örgütünce salgın olarak açıklanmıştır (WHO, 2020). 2020 yılında dünyayı etkileyen yeni tip koronavirüs (COVID-19) salgını sebebiyle ortaya çıkan beklenmedik durumlar, salgının seyrinin nasıl olacağı konusunda yaşanan karmaşıklıklar ve belirsizlikler birçok kurumu etkilediği gibi eğitim sürecini dolayısıyla tüm eğitim kurumlarını da etkilemiştir (Can, 2020). DSÖ COVID-19'u salgın olarak açıklanmasından sonra dünyanın pek çok ülkesinde ulusal çapta okul kapatmaların gerçekleştiği görölmüştür (WHO, 2020; UNESCO, 2020b). 30 Mart 2020 tarihine kadar 167 ülkenin okullarının kapatıldığı, 63 milyon eğitimcinin ve yaklaşık 1,5 milyar öğrencinin de bu süreçten etkilendiğini belirtilmiştir (UNESCO, 2020a). Dolayısıyla COVID-19 salgını sebebiyle okulların kapalı kalmasından sonra eğitim-öğretim süreçlerine öğrencilerin devam edebilmesi ve öğrenme kayıplarının en az seviyeye indirilebilmesi amacıyla birçok ülke tarafından farklı farklı uzaktan eğitim uygulamaları kullanılmıştır. Öğrencilerin hepsinin aynı anda derste bulunduğu senkron veya öğrencilerinin derse katılma zamanını kendine göre ayarladığı asenkron şeklinde (Romiszowski, 2004) uzaktan eğitim modelleri kullanılmış ve uzaktan eğitim uygulamalarına dünyada yoğun bir şekilde geçişin olduğu görölmüştür.

Daha önceki salgın süreçleri incelendiğinde alınan önlemler arasında ilk sırada okulların kapatılarak uzaktan eğitime ya da farklı modeller kullanılarak eğitim sisteminin olumsuz etkilenmesinin önüne geçilmeye çalışılmıştır (Hens vd., 2009). Dünyada ve ülkemizde ani gelişen salgın süreçleri hem eğitim gören öğrencileri hem de eğitim veren öğretmenleri okullarından ve arkadaşlarından fiziksel anlamda uzaklaştırdığı görölmüştür (Bozkurt ve Sharma, 2020). Salgın sürecinde tüm dünya eğitim ve öğretimin olumsuz etkilenmemesi için bir dizi yeni önlemler olarak kendi yöntemini oluşturmaya çalışmıştır (Altuntaş Yılmaz, 2020). Türkiye'de 2020 yılı Mart ayında ilk vakanın görülmesinden itibaren COVID-19 salgınının doğrudan veya dolaylı etkileri de bazı sorunları beraberinde getirerek bireylerin günlük yaşantılarını kesintiye uğratmış ve bu kesinti eğitim alanını da doğrudan etkilemiştir. Türkiye'de 11 Mart 2020 deki ilk vakadan kısa bir süre sonra tüm eğitim kademelerinde eğitim-öğretime kısa bir süre ara verilmiştir. Daha sonra Milli Eğitim Bakanlığı ile YÖK'ün 23 Mart 2020 tarihinde almış olduğu kararla birlikte yüzyüze eğitime ara verilerek uzaktan eğitime geçilmiştir (Özdoğan ve Berkant, 2020). Böylece COVID-19 sürecinde Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığı tarafından öğrencilerin eğitimlerinden geri kalmaması için kurulan EBA TV ülkemizde eğitim gören öğrencilerin kolayca ulaşması sağlanıp eğitimde yaşanacak aksaklıkların önüne geçilmiştir (Başaran vd., 2020). EBA TV kısa zamanda öğretmenler ile öğrencilerin bulunduğu bir ortama dönüşmüştür. Öğrencilerin kullanabileceği birçok materyal yüklenmiş ve ders süreleri 20 dakika olarak belirlenmiştir. Öğrencilerin konuları daha iyi anlaması için birçok video ve animasyonlara yer verilmiştir. Öğrenciler için EBA TV'ye internet ortamından, televizyondan ve akıllı telefonlardan erişim sağlayan uygulamalar oluşturulmuştur (Duban ve Şen, 2020).

Salgın sürecinde de görüldü ki; eğitim alanında yaşanan problemleri tespit edip yenileşmek güncel yaşam standartlarında iyi bir eğitim vermek eğitim sistemini güncelleştirmekten geçmektedir. COVID-19 salgın süreci dünya üzerinde yokken uzaktan eğitimle ilgili denemeler yapıp birçok eğitim kurumunda da uygulamaya geçilmiştir. Aniden gelen salgın sürecinde uzaktan eğitim alt yapısı olmasaydı şu an eğitim sürecinin bu şekilde uzaktan eğitime adaptasyonu hızlı olmayabilirdi (Sayan, 2020). Ayrıca bu süreçte öğretmenlerden ve okul ortamından uzak kalan öğrencilere velilerinin, yaş olarak büyük olan kardeşlerinin ve uzman öğretmenlerin desteği ile evde eğitimin önemi daha da artmıştır. OECD yaptığı araştırmalar sonucunda da ailenin sosyal ekonomik durumu, eğitim durumu ve ailenin eğitime yakınlığı öğrencilerin uzaktan eğitim sürecine etki ettiğini göstermiştir (Huber ve Helm, 2020). COVID-19 salgın süreci dünyada ve ülkemizde birçok öğrenciyi etkilemiştir. Ancak bu öğrenciler içerisinde özellikle ilkökul öğrencilerinin daha fazla etkilendiği düşünülmektedir. Çünkü eğitim hayatlarının başlarında böyle bir salgınla karşılaşmaları onların bilişsel, duyuşsal ve psikomotor becerilerinin gelişimi üzerinde kalıcı izler

birakabilir. Dolayısıyla kısa bir zaman içerisinde COVID-19 ile ilgili birçok çalışma yapılmıştır. Ancak ilkököl düzeyine yönelik çalışmaların hangi alanda yapıldığının, bundan sonraki süreçte hangi konularda çalışmalara ihtiyaç duyulduğunun belirlenmesi ve yapılacak çalışmalara yol göstermesi açısından bu çalışmanın yapılmasına ihtiyaç duyulmuştur. Ayrıca alanyazında böyle bir çalışmanın yapılmamış olması çalışmanın özgün değerini de ortaya koymaktadır.

YÖNTEM

Araştırma Modeli

Bu çalışma, betimsel araştırma modelinde gerçekleştirilmiştir. Betimsel araştırmalar, objeleri, grupları, olayları, kurumları, varlıkları ve çeşitli alanları açıklamaya ve betimlemeye çalışır. Böylece onları iyi gruplayabilme, anlayabilme olanağı sağlanmış ve birbirleriyle olan ilişkileri saptanmış olur (Kaptan, 1998). Betimsel tarama modeliyle yapılan bu çalışmada doküman incelemesi tekniğinden yararlanılmıştır. Doküman incelemesi, araştırılması planlanan olgu veya olgularla birlikte bilgiler ortaya koyan yazılı materyallerin analiz edilme sürecidir (Yıldırım ve Şimşek, 2016). Ayrıca çalışmaya zaman bakımından kolaylık oluşturması yanında araştırılan konuya da yoğunlaşılmasını sağlamaktadır (Ekiz, 2015). Yapılan bu çalışmayla COVID-19 salgın dönemi eğitim alanında ilkököl düzeyine yönelik yapılan çalışmaların incelenmesi amaçlanmıştır.

Veri Toplama Aracı

Salgın dönemi eğitim alanında ilkököl düzeyine yönelik yapılan çalışmaların incelenmesi amacıyla orijinali Sözbilir, Kutu ve Yaşar (2012) tarafından geliştirilen, Göktaş ve diğerleri (2012a) tarafından da kullanılan “Yayın Sınıflama Formu”ndan yararlanılmıştır. Ayrıca Kılıç-Çakmak ve diğerleri’nin (2013) yapmış olduğu çalışmada da bu form kullanılmıştır. Ancak kullanılan çalışmalarda eğitim bilimine ilişkin makaleleri tasnif etmek amacıyla kullanılan bu formda değişiklikler yapılmıştır. Yapılan bu çalışmada da araştırmacılar, çalışmanın amacına ve içeriğine uygun olarak form üzerinde birtakım değişiklikler yapılmıştır. Formda “makale” kelimesi yerine “çalışma” kelimesi kullanılmıştır. Forma yayım türü ve öneri başlığı eklenmiş, var olan diğer başlıklar altında eklemeler (uzaktan eğitim faaliyetleri, doküman incelemesi vb.) ve birleştirmeler (amaçlı örnekleme vb.) yapılmış ve son hali verilmiştir. Bu form “çalışmanın yayım türü”, “araştırma türü”, “konusu”, “yöntemi”, “veri toplama araçları”, “örnekleme”, “veri analiz yöntemi” ve “öneriler” şeklinde sekiz bölümden oluşmaktadır. Araştırmanın güvenilirliğini artırmak için incelenen çalışmaların sınıflandırılmasında araştırmacılar grup içerisinde tartışmış, sınıflandırmalarla ilgili ortaya çıkan anlaşmazlıklar çözümlenmiştir.

Verilerin Toplanması ve Analizi

Ulusal Tez Merkezinden detaylı tarama kısmında konu “Eğitim ve Öğretim” seçilerek ve “COVID-19” kelimesi tez adında aratılarak ortaya çıkan tezler incelenmiş ve ilkököl düzeyine yönelik yapılan 6 tez veri kaynağı olarak çalışmaya dâhil edilmiştir. Ayrıca yabancı kaynaklar için “COVID-19” ve “Primary School”, Türkçe kaynaklar için de “COVID-19” ve “İlkokul” anahtar kelimeleriyle veri tabanları (Asos İndex, Ebscohost, Eric, TR Dizin, Google Scholar vb.) taranmış, sadece ilkököl düzeyine yönelik yapılan araştırmalar çalışmaya dâhil edilmiştir. Bunun yanında "COVID-19" anahtar kelimesiyle de veri tabanları ayrıca taranmış, ilkökulda yapılan ve önceki tarama ortaya çıkan araştırmalardan farklı olanlar araştırmalar da çalışmaya eklenmiştir. Yapılan taramalar sonucunda 2020 ve 2021 yıllarında eğitim alanında ilkököl düzeyine yönelik Türkiye’de 38, yurt dışında 22 makale çalışmasına ulaşılmış ve incelenmiştir.

Bu çalışma kapsamında ortaya çıkan verilerin değerlendirilmesinde betimsel ve içerik analiz tekniği kullanılmıştır. Salgın döneminde eğitim ile ilgili ilkököl düzeyine yönelik yapılan 60 makale ve 6 tez çalışması tasnif edilmiş ve sekiz temel kategori altında analiz edilmiştir. Bu kategorilerden öneriler başlığında içerik analizi kullanırken diğer başlıklarda betimsel analiz kullanılmıştır. Betimsel analiz, araştırma esnasında kullanılan görüşme, gözlem ya da belge vb. veri toplama araçlarında yer alan soru veya konu temelinde yapılan analizdir (Ekiz, 2015). İçerik analizinde ise, elde edilen verilerin açıklanabilecek kavramalara ve ilişkilere ulaşması temel amaçtır. Betimsel analiz sürecinde özetlenen veriler, içerik analiz sürecinde daha derin bir şekilde işleme tabi tutulmaktadır. Ayrıca betimsel analizle fark edilemeyen kategoriler, kavramlar ve temalar içerik analizi sonucunda keşfedilebilir. İçerik analizi sürecinde, birbirine benzer olan verilerin belli kategoriler, kavramlar ve temalar doğrultusunda bir araya getirilmesiyle birlikte bunların da okuyucunun anlayabileceği şekilde organize edilerek yorumlanması esastır (Yıldırım ve Şimşek, 2016). Ayrıca bu analizin, yayım yığınlarının değerlendirilmesi amacıyla kullanılan yeni yöntem olduğu belirtilmiştir (Falkingham ve Reeves, 1998). Çalışmanın geçerlik ve güvenilirliğin sağlanmasında

incelenen araştırmalar, araştırmacıların görüş birliğine dayalı bir şekilde analiz edilmiş ve görüş birliği sağlanmıştır. Analiz edilen çalışmaların belirlenen kategoriler doğrultusunda tekrarlanma sıklıkları hesaplanmış ve yorumlanmıştır. Bazı çalışmalarda araştırmanın yöntemi, örnekleme ve veri analiz yönteminin belirtilmediği grlmştir.

BULGULAR

Bu kısımda araştırmaya dâhil edilen çalışmalar, analiz edilmiş ve analiz sonucunda elde edilen bulgular sunulmuştur. Bu bulgular revize edilmiş ‘‘Yayın Sınıflama Formu’’ndaki başlıklar doğrultusunda frekans değerleriyle birlikte tablolar halinde gösterilmiştir.

Çalışmaların ‘‘Yayın Türüne’’ Ait Bilgileri

Araştırma kapsamındaki çalışmaların ‘‘yayın türüne’’ ait bilgileri Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1.

Çalışmaların ‘‘yayın türüne’’ ait bilgileri

Yayın Türü	f
Doktora Tezi	-
Yüksek Lisans Tezi	6
Makale	60
Toplam	66

Tablo 1’e göre, COVID-19 salgın dönemi eğitim alanında ilkokul düzeyine yönelik yapılan çalışmalar yayın türüne göre incelendiğinde 60 makale ve 6 yüksek lisans tez çalışmasına ulaşılmıştır. Doktora düzeyinde herhangi bir çalışma yapılmadığı bulunmuştur. Bu alanda yapılan çalışmaların daha çok makale çalışması olduğu ortaya çıkmıştır.

Çalışmaların ‘‘Araştırma Türüne’’ Ait Bilgileri

Araştırma kapsamındaki çalışmaların ‘‘araştırma türüne’’ ait bilgileri Tablo 2’de gösterilmiştir.

Tablo 2.

Çalışmaların ‘‘araştırma türüne’’ ait bilgileri

Araştırma Türü	Makale (f)	Yüksek Lisans T. (f)	Toplam
Betimsel	55	6	61
Kuramsal	1	-	1
Deneysel	1	-	1
Değerlendirme	1	-	1
Diğer (Temellendirilmiş Teori, Belge Tarama)	2	-	2

Tablo 2’ye göre, salgın dönemi eğitim alanında ilkokul düzeyine yönelik yapılan çalışmalar araştırma türüne göre incelendiğinde, makale çalışmaların (f=55) büyük çoğunluğunun, tez çalışmalarının (f=6) ise tamamının betimsel çalışma olduğu grlmştir. Ayrıca diğer makale çalışmaların da kuramsal, deneysel, değerlendirme ve diğer araştırma türünde çalışma olduğu ortaya çıkmıştır. Araştırmacıların bu konuda daha çok betimsel çalışma yaptığı söylenbilir.

Çalışmaların ‘‘Araştırma Konusuna’’ Ait Bilgileri

Araştırma kapsamındaki çalışmaların ‘‘araştırma konusuna’’ ait bilgileri Tablo 3’te gösterilmiştir.

Tablo 3.

Çalışmaların ‘‘araştırma konusuna’’ ait bilgileri

Araştırma Konusu	Makale (f)	Yüksek Lisans T. (f)	Toplam
Uzaktan Eğitim Faaliyetleri	18	3	21
Öğrenci Tutumları, Algıları, Deneyimleri	8	2	10
Teknoloji Kullanımı	9	-	9
Psikososyal Süreçler	7	-	7

Öğretmen Tutumları, Algıları, Deneyimleri, Motivasyonları	6	-	6
Öğrenci Davranışları	3	-	3
Öğrenme Kayıpları	2	-	2
Diğer (Temassız oyunlar, Ebeveyn Görüşleri, Öğretim Programı vb.)	7	1	8

Tablo 3'e göre, makale ve yüksek lisans tez çalışmaları konularına göre incelendiğinde, en çok uzaktan eğitim faaliyetleriyle (f=21) ilgili çalışmaların yapıldığı bulunmuştur. Ayrıca öğrenci tutumları, algıları, deneyimlerine (f=10), teknoloji kullanımına (f=9), psikososyal süreçlere (f=7), öğretmen tutumları, algıları, deneyimleri, motivasyonlarına (f=6), öğrenci davranışlarına (f=3) ve öğrenme kayıplarına (f=2) yönelik yapılan çalışmaların olduğu görülmüştür. Ayrıca diğer (f=8) başlığı altında temassız oyunlar, ebeveyn görüşleri, öğretim programı vb. konulara yönelik çalışmalarında yapıldığı bulunmuştur. İncelenen tez çalışmalarının çoğunluğu uzaktan eğitim faaliyetleri ve öğrenci tutumları, algıları ve deneyimlerine yönelik olduğu görülmüştür.

Çalışmaların “Araştırma Yöntemine” Ait Bilgileri

Araştırma kapsamındaki çalışmaların “araştırma yöntemine” ait bilgileri Tablo 4'te verilmiştir.

Tablo 4.

Çalışmaların “araştırma yöntemine” ait bilgileri

Araştırma Yöntemi	Makale (f)	Yüksek Lisans T. (f)	Toplam
Nicel			
Tarama	15	-	19
Betimsel	2	-	
Karşılaştırmalı	2	-	
Nitel			
Durum Çalışması	21	3	35
Olgu Bilim	6	3	
Kuram Oluşturma	1	-	
Doküman İncelemesi	1	-	
Karma			
Keşfedici	1	-	3
Çeşitleme	1	-	
Dönüştürücü	1	-	
Alanyazın			
Alanyazın Derleme	1	-	4
Derleme			
Diğer (Kohort, Belge Tarama vb.)	3	-	
Belirtilmemiş	5	-	5

Tablo 4'e göre, COVID-19 salgın dönemi eğitim alanında ilkökul düzeyine yönelik yapılan çalışmalar araştırma yöntemine göre incelendiğinde, çalışmaların çoğunluğunun (f=35) nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışmasıyla (f=24) yapıldığı bulunmuştur. Araştırmacılar nitel araştırma yöntemlerinden sonra nicel araştırma yöntemlerini (f=19) tercih ettikleri görülmektedir. İncelenen yüksek lisans tez çalışmalarının tamamının nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması (f=3) ve olgu bilim (f=3) yöntemiyle yapıldığı görülmüştür. Ayrıca incelenen beş makale çalışmasında ise araştırma yöntemine ilişkin herhangi bir bilgiye yer verilmediği tespit edilmiştir.

Çalışmaların “Veri Toplama Araçlarına” Ait Bilgileri

Araştırma kapsamındaki çalışmaların “veri toplama araçlarına” ait bilgileri Tablo 5'te gösterilmiştir.

Tablo 5.

Çalışmaların “veri toplama araçlarına” ait bilgileri

Veri Toplama Araçları	Makale (f)	Yüksek Lisans T. (f)	Toplam
Görüşme			
Yarı Yapılandırılmış	21	6	31
Online Görüşme	4	-	
Anket			
Likert	9	-	27
Açık Uçlu	8	-	
Çoktan Seçmeli	1	-	

	Diğer (Kapalı uçlu, çevrimiçi)	9	-	
Ölçek		9	-	9
Dokümanlar		6	-	6
Gözlem	Katılımcı Olmayan	3	1	4
Diğer (Mektup, Aile Sosyo Ekonomik Öyküsü)		3	-	3

“Bazı çalışmalarda birden fazla veri toplama aracı kullanılmıştır.”

Tablo 5 ‘e göre, salgın dönemi eğitim alanında ilkökul düzeyine yönelik yapılan çalışmalar veri toplama araçlarına göre incelendiğinde, incelenen çalışmalarda en çok kullanılan aracın görüşme (f=31) olduğu bulunmuştur. Ayrıca anket (f=27), ölçek (f=9), dokümanlar (f=6), gözlem (f=4) ve diğer (f=3) veri toplama araçlarının da veri toplama aracı olarak kullanıldığı görülmüştür. Yüksek lisans tez çalışmalarında veri toplama aracı olarak, yarı yapılandırılmış görüşmeyle katılımcı olmayan gözlemin kullanıldığı ortaya çıkmıştır. Araştırmacıların yaptıkları çalışmalarda görüşme ve anketi veri toplama aracı olarak daha fazla kullandıkları söylenebilir.

Çalışmaların “Araştırma Örneklemine” Ait Bilgileri

Araştırma kapsamındaki çalışmaların “araştırma örnekleme” ait bilgileri Tablo 6’da verilmiştir.

Tablo 6.

Çalışmaların “araştırma örnekleme” ait bilgileri

Araştırma Örnekleme	Makale (f)	Yüksek Lisans T. (f)	Toplam	
Örneklem Düzeyi	Öğrenci	21	1	22
	Öğretmen	27	6	33
	Veli	14	3	17
	Yönetici	2	-	2
	Öğretmen Adayı	2	-	2
	Diğer	1	-	1
Örneklem Sayısı	1 - 10 arası	1	1	2
	11 - 30 arası	16	2	18
	31 - 100 arası	11	3	14
	101 - 300 arası	12	-	12
	301 - 1000 arası	10	-	10
	1000 den fazla	5	-	5
	Sayı belirtilmemiş	1	-	1
Örneklem Seçim Şekli	Amaca Uygun	21	3	24
	Kolay Ulaşılabilir	16	2	18
	Rastgele	7	-	7
	Diğer (Tabaka)	1	-	1
	Belirtilmemiş	13	1	14
Örneklem Belirtilmemiş	4	-	4	

“Bazı çalışmalarda birden fazla örneklem düzeyi ile örneklem seçim şekline yer verilmiştir.”

Tablo 6’ya göre, COVID-19 salgın dönemi eğitim alanında ilkökul düzeyine yönelik yapılan çalışmalar örnekleme göre incelendiğinde, örneklem düzeyi olarak öğretmenlerle (f=33), örneklem sayısı olarak 11-30 arasında (f=18) katılımcıyla en fazla çalışıldığı, örneklem şekli olarak da en çok amaca uygun örnekleme (f=24) kullanıldığı ortaya çıkmıştır. Bir makale çalışmasında örneklem sayısının, 13 makale ve bir tez çalışmasında ise örneklem seçim şeklinin belirtilmediği görülmüştür. Ayrıca incelenen 4 makale çalışmasında ise araştırma örnekleme ilişkin herhangi bir bilgiye yer verilmediği bulunmuştur.

Çalışmaların “Veri Analiz Yöntemine” Ait Bilgileri

Araştırma kapsamındaki çalışmaların “veri analiz yöntemine” ait bilgileri Tablo 7’de verilmiştir.

Tablo 7.

Çalışmaların “veri analiz yöntemine” ait bilgileri

Veri Analiz Yöntemi		Makale (f)	Yüksek Lisans T. (f)	Toplam
Betimsel	Frekans, Çizelge, Yüzde	18	-	35
	Ortalama, Standart Sapma	13	-	
	Grafikle Gösterim	4	-	
Nicel Veri Analizleri	T-testi	8	-	26
	ANCOVA, ANOVA	5	-	
	Regresyon	5	-	
	Non-Parametrik Testler	5	-	
	Korelasyon	2	-	
	Diğer (Snappet)	1	-	
Nitel Veri Analizleri	İçerik Analizi	25	5	45
	Betimsel Analiz	6	-	
	Diğer (Doküman, Tematik vb.)	8	1	
Veri Analiz Yöntemi Belirtilmemiş		1	-	1

“Bazı çalışmalarda birden çok veri analiz yöntemi kullanılmıştır.”

Tablo 7’ye göre, COVID-19 salgın dönemi eğitim alanında ilkökul düzeyine yönelik yapılan çalışmalar veri analiz yöntemine göre bakıldığında, incelenen çalışmalarda en çok nicel veri analizlerinin (f=61) kullanıldığı görülmüştür. Araştırmacıların veri analiz yöntemi olarak nicel veri analizi türlerinden frekans, yüzde ve çizelgeyi (f=18), nitel veri analizlerinden ise içerik analizini (f=30) en çok kullandıkları bulunmuştur. Yüksek lisans tez çalışmalarında ise sadece nitel veri analizlerinin kullanıldığı görülmüştür. Ayrıca incelenen bir makale çalışmasında ise veri analiz yöntemine ilişkin herhangi bir bilgiye yer verilmediği bulunmuştur.

Çalışmaların “Önerilerine” Ait Bilgileri

Araştırma kapsamındaki çalışmaların “önerilerine” ait bilgileri Tablo 8’de gösterilmiştir.

Tablo 8.

Çalışmaların “önerilerine” ilişkin bilgileri

Tema	Kategori	Kod	f	
Teknolojik destek		Teknolojik araç desteği sağlanmalı	13	
		Teknolojik altyapı iyileştirilmeli	11	
		Teknoloji eğitimi verilmeli	1	
	Eğitimler / Programlar		Öğretmenlere etkileşimli hizmet içi eğitimler verilmeli	20
			Psiko-eğitim programı, psikolojik destek eğitimi sunulmalı	4
			Öğrencilere teknoloji kullanımı ve uyku durumlarına yönelik danışmanlık eğitimi verilmeli	3
			Telafi eğitim programları hazırlanmalı	3
			Okuma güçlüğü olan öğrencilere aileleriyle okuma destek programları geliştirilmeli	2
			Okuma güçlüğü olan öğrencilere okuma koçluğu programları hazırlanmalı	1
Karar Alıcılara Yönelik		Topluma yönelik etkili teknoloji kullanımı	1	
		Öğrencilere okul öncesi eğitim desteği sağlanmalı	1	
Veli Desteği		Veli desteğini artırmaya yönelik çalışmalar yapılmalı	19	
Müfredat, içerikler		Öğretmen adayları uzaktan eğitimle ilgili dersler almalı	4	
		Ders programları, müfredatlar, içerikler güncellenmeli	2	
Eğitim Platformları		Ücretsiz eğitim platformları, yazılımları oluşturulmalı	5	
		EBA, EBA TV içerikleri zenginleştirilmeli	3	
		E-öğrenme de gelişmiş ülke deneyimlerinden yararlanılmalı	1	
Hijyen		Öğrenci ve personel sağlığı öncelikli olmalı	1	
		El yıkama yerlerine erişim artırılmalı	1	
Farkındalık		Hijyenle ilgili tanıtım farkındalığı artırılmalı	1	
		Yeni normaller hakkında farkındalık artırılmalı	1	
Diğer		Sınıf öğrenci sayıları yeniden düzenlenmeli	2	
		Öğretmenlere başarı belgesi verilmeli	1	

	Örneklem	Farklı örneklemelerle çalışmalar yapılmalı	23
Araştırmacılara Yönelik	Veri toplama araçları	Farklı veri toplama araçlarıyla çalışmalar yapılmalı	8
	COVID-19 / Uzaktan Eğitim	Farklı konularda çalışmalar yapılmalı	19
		Farklı derslere yönelik çalışmalar yapılmalı	1
		Materyaller hazırlanmalı	5
		Ölçme ve değerlendirme yapılmalı	4
	Uzaktan Eğitim	Canlı dersler yapılmalı	3
		Telafi eğitimleri yapılmalı	2
		Etkileşimli etkinlikler hazırlanmalı	2
Uygulayıcılara Yönelik	Eğitim platformları	EBA'ya içerik sunmalı	1
	Yazma Desteği	Yazma hatalarına yönelik etkinlikler yapılmalı	1
		Hijyen konusunda öğrenciler bilgilendirilmeli	3
	Bilgilendirme	Evde eğitimle ilgili velilere eğitim verilmeli	2
	Fiziksel aktiviteler	Öğrencilere fiziksel aktivite ortamları hazırlanmalı	2
	Güvenli internet	İnternet filtre programları kullanılmalı	2
		Dijital araç kullanımı takip edilmeli	1
Velilere Yönelik	Dijital araç	Dijital araç kullanımında rol model olmalı	1
	Okuma desteği	Okuma güçlüğü olan çocuklara destek sağlanmalı	1
		Hijyen malzemeleri bulundurulmalı	1
	Hijyen	Çocukların hijyenlerine dikkat edilmeli	1
	Öneri Yok		11

Tablo 8'e göre, salgın dönemi eğitim alanında ilkökul düzeyine yönelik yapılan çalışmaların önerileri, karar alıcılara, araştırmacılara, uygulayıcılara ve velilere yönelik öneriler başlıklarıyla ele alınarak incelenmiştir. İncelenen çalışmalarda en fazla karar alıcılara (f=60) yönelik önerilerin olduğu ve bu önerilerin de "teknoloji destek", "eğitimler/programlar", "veli desteği", müfredatlar, içerikler", "eğitim platformları", "hijyen", "farkındalık" ve "diğer" kategorilerinde toplandığı görülmüştür. İncelenen çalışmalarda en fazla önerilerin; karar alıcılara yönelik "Öğretmenlere etkileşimli hizmet içi eğitimler verilmeli", araştırmacılara yönelik "Farklı örneklemelerle çalışmalar yapılmalı", uygulayıcılara yönelik "Materyaller hazırlanmalı", velilere yönelik ise "İnternet filtre programları kullanılmalı" şeklinde olduğu ortaya çıkmıştır. Ayrıca incelenen 11 çalışmada ise önerilere ilişkin herhangi bir bilgiye yer verilmediği bulunmuştur.

TARTIŞMA, SONUÇ ve ÖNERİLER

COVID-19 salgın döneminde eğitim alanında ilkökul düzeyine yönelik yapılan 66 çalışmaya ulaşılmıştır. Bu çalışmaların 60'ının makale, 6'sının ise yüksek lisans tez çalışması olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Doktora tez çalışması alanında yapılan herhangi bir çalışmaya rastlanılmamıştır. Bu durumun da doktora tez sürecinin dört yıllık bir zaman dilimini kapsıyor olmasından kaynaklandığı söylenebilir. Dolayısıyla araştırmacıların da daha çok kısa zamanda yapılan çalışmaları tercih ettikleri düşünülmektedir.

Salgın dönemi eğitim alanında ilkökul düzeyine yönelik yapılan makale çalışmalarının büyük çoğunluğunun, tez çalışmalarının ise tamamının betimsel bir çalışma olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Araştırmacıların COVID-19 ile ilgili eğitim alanında ilkökul düzeyine yönelik daha çok betimsel araştırma yapmayı tercih ettikleri söylenebilir. Değirmenci ve Doğru (2017) tarafından yapılan çalışmada incelenen araştırmaların türüne göre dağılımında, makale çalışmasının daha fazla olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Salgın dönemi eğitim alanında ilkökul düzeyine yönelik yapılan çalışmaların daha çok uzaktan eğitim faaliyetleriyle ilgili konulara yönelik çalışmalar olduğu görülmüştür. Ayrıca öğrenci tutumları, algıları, deneyimleri, teknoloji kullanımı, psikososyal süreçler, öğretmen tutumları, algıları, deneyimleri, motivasyonları, öğrenci davranışları ve öğrenme kayıpları konularına yönelik çalışmaların yapıldığı da ortaya çıkmıştır. Elçiçek (2021) tarafından yapılan çalışmada incelenen araştırmalarının konularının daha çok uzaktan eğitime ilişkin görüşlerin incelenmesi, uzaktan eğitimde derslerin etkililiği ve uzaktan eğitime yönelik tutumların incelenmesine yönelik olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

COVID-19 salgın dönemi eğitim alanında ilkökul düzeyine yönelik nicel, nitel ve karma yöntemle makale çalışmalarının yapıldığı sonucuna ulaşılmıştır. Ancak incelenen yüksek lisans çalışmalarının tamamının nitel araştırma yöntemleriyle yapıldığı görülmüştür. İncelenen makale ve tez çalışmalarının çoğunluğunun durum çalışmasıyla yapıldığı sonucuna ulaşılmıştır. Araştırmacıların COVID-19 salgın dönemi eğitim alanında ilkökul düzeyine yönelik yapılan çalışmalarda daha çok nitel araştırma yöntemlerini tercih ettikleri söylenebilir. Yavuz, Kayalı ve Tural (2021) tarafından yapılan çalışmada daha fazla nitel yöntemlerinin kullanıldığı görülmüştür. Elçiçek'in (2021) çalışmasında da nitel yöntemlerin diğer yöntemlere göre çalışmalarda daha fazla kullanıldığı sonucuna ulaşılmıştır. Maulana'nın (2020)

çalışmasında da bu çalışmanın aksine, nicel araştırma yöntemlerinin nitel araştırmalara göre daha fazla kullanıldığı sonucuna ulaşılmıştır. Selçuk, Palancı, Kandemir ve Dündar (2014) tarafından yapılan çalışmada ise, çalışmaların büyük çoğunluğunun nicel araştırma yöntemleriyle yapıldığı bulunmuştur. Ayrıca nitel araştırma yöntemlerinde ise en fazla olgu bilim ve durum çalışmasına yönelik çalışmaların yapıldığı görülmüştür. Nitekim Elçiçek (2021) tarafından yapılan çalışmada da araştırmacılar uzaktan eğitimle ilgili yaptıkları çalışmalarda daha çok durum çalışmasına yer verdikleri sonucuna ulaşılmıştır. Alan yazında yapılan araştırmalar (Varışoğlu, Şahin ve Göktaş, 2013; Altunçekiç, 2020) da çalışmanın bu bulgusunu desteklemektedir.

COVID-19 salgın dönemi eğitim alanında ilkökul düzeyine yönelik yapılan çalışmalarda en çok kullanılan veri toplama aracının görüşme olduğu bulunmuştur. Ayrıca anket, ölçek, dokümanlar, gözlem ve diğer veri toplama araçlarının da çalışmalarda veri toplama aracı olarak kullanıldığı bulunmuştur. Yüksek lisans tez çalışmalarında ise yarı yapılandırılmış görüşmeyle katılımcı olmayan gözlemin veri toplama aracı olarak kullanıldığı ortaya çıkmıştır. Akbaba ve Tunagür'ün (2018) çalışmasında, incelenen araştırmalarda daha çok veri toplama aracı olarak görüşmenin kullanıldığı bulunmuştur. Yavuz, Kayalı ve Tural (2021) tarafından yapılan çalışmada veri toplama aracı olarak görüşme, anket ve doküman incelemesinin daha çok kullanılan veri toplama araçları olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Elçiçek'in (2021) çalışmasında ise incelenen araştırmalarda araştırmacıların veri toplama aracı olarak en çok görüşme formlarından yararlandıkları görülmüştür.

Salgın dönemi eğitim alanında ilkökul düzeyine yönelik yapılan çalışmaların örneklem düzeyi olarak en fazla öğretmenlerle, örneklem sayısı olarak da en çok 11-30 arasında katılımcıyla çalışıldığı sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca örneklem şekli olarak da amaca uygun örneklemin incelenen çalışmalarda daha çok kullanıldığı ortaya çıkmıştır. Yavuz, Kayalı ve Tural (2021) tarafından COVID-19 döneminde uzaktan eğitim araştırmalarının eğilimine yönelik yapılan çalışmada örneklem büyüklüğü 100'ün altında olan katılımcıların daha çok tercih edildiği sonucuna ulaşılmıştır. Elçiçek (2021) tarafından yapılan çalışmada da örnekleme 1-100 arasında olan araştırmaların daha fazla olduğu bulgusuna ulaşılmıştır. Akbaba ve Tunagür'ün (2018) çalışması da bu araştırmanın örneklem düzeyiyle ilgili sonucunu desteklemektedir. COVID-19 salgın döneminde uygulanan kısıtlamalar, karantina uygulamaları, daha az örneklem grubu ile çalışılmasına neden olduğu söylenebilir. Çiçek, Tanhan ve Tanrıverdi'nin (2020) çalışmasında, COVID-19 salgınının eğitim süreçlerini nasıl etkilediğine yönelik yapılan çalışmaların daha çok öğrencilerin görüşlerine yönelik çalışmalar olduğu bulunmuştur. Selçuk ve diğerleri (2014) tarafından yapılan çalışmada, incelenen makalelerde daha çok rastgele, amaca uygun ve kolay ulaşılabilir durum örnekleme yöntemlerinin kullanıldığı sonucuna ulaşılmıştır. Elçiçek'in (2021) çalışmasında uzaktan eğitimle ilgili yapılan araştırmalarda örneklem düzeyi çoğunlukla öğretmenlerden ve lisans öğrencilerinden oluşmaktadır. COVID-19 salgın döneminde öğretmenlerin sürece ilişkin görüşlerinin uzaktan eğitim çalışmalarına rehberlik etmesi beklendiğinden (Alea vd., 2020; Hershkovit ve Berger, 2019), öğretmenlerle yapılan çalışmaların daha fazla tercih edildiği söylenebilir. Öğrenci ve öğretmenlerle yapılan çalışmaların diğer örneklem düzeylerine göre fazla olmasında araştırmacıların COVID-19 döneminde bu gruplarla daha rahat ve kolay çalışabileceği düşüncesinden kaynaklandığı söylenebilir.

Salgın dönemi eğitim alanında ilkökul düzeyine yönelik yapılan çalışmaların en fazla nicel veri analizleriyle yapıldığı sonucuna ulaşılmıştır. Araştırmacıların veri analiz yöntemi olarak nicel veri analizlerinden frekans, yüzde ve çizelgeyi, nitel veri analizlerinden ise içerik analizini en çok kullandıkları bulunmuştur. Yüksek lisans tez çalışmalarında ise sadece nitel veri analizlerinin kullanıldığı görülmüştür. Selçuk ve diğerleri (2014) tarafından yapılan çalışmada da en çok nicel veri analizlerinin kullanıldığı, bu analizlerden de daha çok betimsel analizlere yer verildiği bulunmuştur. Elçiçek'in (2021) çalışmasında da veri analiz yöntemlerinde ağırlıklı olarak frekans/yüzde analizlerinin kullanıldığı sonucuna ulaşılmıştır. Yavuz, Kayalı ve Tural (2021) tarafından yapılan COVID-19 döneminde uzaktan eğitim araştırmalarının eğilimiyle ilgili çalışmada daha çok nicel-betimsel analiz yöntemlerinin kullanıldığı görülmüştür. Alan yazında yapılan araştırmalar (Bektaş, Dündar ve Ceylan, 2013; Yağmur Şahin, Kana ve Varışoğlu, 2013; Göktaş ve diğerleri, 2012b) da çalışmanın bu bulgusunu destekler niteliktedir.

COVID-19 salgın dönemi eğitim alanında ilkökul düzeyine yönelik yapılan çalışmaların önerileri, karar alıcılara, araştırmacılara, uygulayıcılara ve velilere yönelik öneriler başlıklarıyla ele alınarak incelenmiştir. İncelenen çalışmalarda en fazla karar alıcılara yönelik önerilerin olduğu ve bu önerilerin de "teknoloji destek", "eğitimler/programlar", "veli desteği", müfredatlar, içerikler", "eğitim platformları", "hijyen", "farkındalık" ve "diğer" kategorilerinde toplandığı görülmüştür. İncelenen çalışmalarda "Farklı örneklemlerle çalışmalar yapılmalı", "Öğretmenlere etkileşimli hizmet içi eğitimler verilmeli", "Veli desteğini artırmaya yönelik çalışmalar yapılmalı" ve "Farklı konularda çalışmalar yapılmalı" şeklinde önerilere daha fazla yer verildiği sonucuna ulaşılmıştır. Kırmızıgül (2020) çalışmasında salgın döneminde

dijitalleşen eğitim ve uzaktan eğitim sürecinden ailelerde son derece etkilendiği ve eğitimlerine uzaktan eğitimle devam eden öğrencilerin ailelerin de eğitim sürecine dahil edilmesi gerektiği vurgulanmıştır. Ayrıca öğretmenlerin uzaktan eğitim sürecinde ve salgın sonrasında teknolojik eksikliklerine yönelik hizmet içi eğitimlerle desteklenmesi, salgın sonrasında öğrencilere, öğretmenlere ve velilere yönelik psikososyal eğitimlerle iyileştirmelerin yapılması belirtilmiştir.

Öneriler

- COVID-19 salgın dönemi ilkökul düzeyine yönelik karma yöntemli çalışmalar ile doktora tez çalışmaları yapılabilir.
- Öğrenci davranışlarına ve öğrenme kayıplarına yönelik farklı çalışmalar yapılabilir.
- Sınıf öğretmeni adaylarıyla COVID-19 salgın dönemine yönelik daha fazla çalışmaların yapılması önerilebilir.
- COVID-19 salgın dönemi ilkökul düzeyine yönelik yapılan çalışmalarda velilere ve öğretmenlere yönelik daha fazla önerilerde bulunulmalı, salgın sürecinde ve sonrasında öğrencilerin psikososyal durumlarını göz önünde bulundurmaları önerilebilir.

KAYNAKÇA

- Akbaba, R. S., & Tunagür, M. (2018). Bilişim teknolojilerinin dil becerilerinde kullanımı üzerine bir içerik analizi. *Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 4(2), 127-146.
- Alea, L. A., Fabrea, M. F., Roldan, R. D. A., & Farooqi, A. Z. (2020). Teachers' Covid-19 awareness, distance learning education experiences and perceptions towards institutional readiness and challenges. *International Journal of Learning, Teaching and Educational Research*, 19(6), 127-144.
- Altunçekiç, A. (2020). 2010-2020 yılları arasında mobil öğrenme çalışmalarının içerik analiz yöntemi ile değerlendirilmesi: Türkiye örneği. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 40(3), 1087-1104.
- Altuntaş Yılmaz, N. (2020). Yükseköğretim kurumlarında covid-19 pandemisi sürecinde uygulanan uzaktan eğitim durumu hakkında öğrencilerin tutumlarının araştırılması: Fizyoterapi ve rehabilitasyon bölümü örneği. *Necmettin Erbakan Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 3(1), 15-20.
- Başaran, M., Doğan, E., Karaoğlu, E., & Şahin, E. (2020). Koronavirüs (Covid-19) pandemi sürecinin getirisi olan uzaktan eğitimin etkililiği üzerine bir çalışma. *Academia Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 5(2), 368-397.
- Bektaş, M., Dündar, H., & Ceylan, A. (2013). Ulusal sınıf öğretmenliği eğitimi sempozyumu (USOS) bildirilerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 6(2), 201-226.
- Bozkurt, A., & Sharma, R. C. (2020). Emergency remote teaching in a time of global crisis due to CoronaVirus pandemic. *Asian Journal of Distance Education*, 15(1), i-vi.
- Can, E. (2020). Koronavirüs (Covid-19) pandemisi ve pedagojik yansımaları: Türkiye'de açık ve uzaktan eğitim uygulamaları. *Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi*, 6(2), 11-53.
- Çiçek, İ., Tanhan, A., & Tanrıverdi, S. (2020). COVID-19 ve eğitim. *Milli Eğitim Dergisi*, 49(1), 1091-1104.
- Değirmenci, A., & Doğru, M. (2017). Türkiye'de sosyobilimsel konularla ilgili yapılan çalışmaların incelenmesi: Bir betimsel analiz çalışması. *Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Dergisi*, (44), 123-138.
- Duban, N. & Şen, F. G. (2020). Sınıf öğretmeni adaylarının COVID-19 pandemi sürecine ilişkin görüşleri. *Turkish Studies*, 15(4), 357-376.
- Ekiz, D. (2015). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Anı Yayınları.
- Elçiçek, M. (2021). Tendencies in Turkey-based academic studies on distance education during the covid-19 pandemic. *Journal of Educational Technology & Online Learning*, 4(3), 406-417.
- Falkingham, L., & Reeves, R. (1998). Context analysis—A technique for analysing research in a field, applied to literature on the Management of R&D at the section level. *Scientometrics*, 42(2), 97-120.
- Göktaş, Y., Hasancebi, F., Varisoglu, B., Akcay, A., Bayrak, N., Baran, M., & Sozbilir, M. (2012a). Trends in Educational Research in Turkey: A Content Analysis. *Educational Sciences: Theory and Practice*, 12(1), 455-460.
- Göktaş, Y., Küçük, S., Aydemir, M., Telli, E., Arpacık, Ö., Yıldırım, G., & Reisoğlu, İ. (2012b). Educational technology research trends in turkey: a content analysis of the 2000-2009 decade. *Educational Sciences: Theory & Practice*, 12(1), 191-196.

- Hens, N., Ayele, G. M., Goeyvaerts, N., Aerts, M., Mossong, J., Edmunds, J. W., & Beutels, P. (2009). Estimating the impact of school closure on social mixing behaviour and the transmission of close contact infections in eight European countries. *BMC Infectious Diseases*, 9(187), 1-12.
- Hershkovitz, A., & Berger, A. (2019). Teachers' perceptions of teacher-student relationship in distance education. *European Journal of Open, Distance and E-learning*, 22(2), 1-14.
- Huber, S. G., & Helm, C. (2020). Covid-19 and schooling: evaluation, assessment and accountability in times of crises—reacting quickly to explore key issues for policy, practice and research with the school barometer. *Educational Assessment, Evaluation and Accountability*, 32, 237–270.
- Kaptan, S. (1998). *Bilimsel araştırma ve istatistik teknikleri*. Ankara: Tekışık Yayınları.
- Kılıç-Çakmak, E., Çebi, A., Mihçi, P., Günbatar, M. S., & Akçayır, M. (2013). A content analysis of educational technology research in 2011. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 106, 74-83.
- Kırmızıgül, H. G. (2020). COVID-19 salgını ve beraberinde getirdiği eğitim süreci. *Avrasya Sosyal ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi*, 7(5), 283-289.
- Maulana, N. (2020). Research trends in marketing science before Covid-19 outbreak: A literature review. *Management & Marketing*, 15(1), 514-533.
- Özdoğan, A. Ç., & Berkant, H. G. (2020). Covid-19 pandemi dönemindeki uzaktan eğitime ilişkin paydaş görüşlerinin incelenmesi. *Milli Eğitim Dergisi*, 49(1), 13-43.
- Romisowski, A. J. (2004). How's the e-learning baby? Factors leading to success or failure of an educational technology innovation. *Educational technology*, 44(1), 5-27.
- Sayan, H. (2020). Covid-19 pandemisi sürecinde öğretim elemanlarının uzaktan eğitime ilişkin görüşlerinin değerlendirilmesi. *AJIT-e: Bilişim Teknolojileri Online Dergisi*, 11(42), 100-122.
- Selçuk, Z., Palancı, M., Kandemir, M., & Dündar, H. (2014). Eğitim ve bilim dergisinde yayınlanan araştırmaların eğilimleri: İçerik analizi. *Eğitim ve Bilim*, 39(173), 430-453.
- Sözbilir, M., Kutu, H., & Yaşar, M. D. (2012). *Science education research in Turkey: A content analysis of selected features of papers published*. In J. Dillon & D. Jorde (Eds). *The World of Science Education: Handbook of Research in Europe* (341-374). Rotterdam: Sense Publishers.
- UNESCO (2020a, Aralık). *School closures caused by coronavirus (COVID-19)*. <https://en.unesco.org/covid19/educationresponse#durationschoolclosures> (Erişim Tarihi: 10/02/2022)
- UNESCO (2020b, Aralık). *COVID-19 Educational disruption and response*. <https://en.unesco.org/covid19/educationresponse> (Erişim Tarihi: 10/02/2022)
- Varişoğlu, B., Şahin, A., & Gökaş, Y. (2013). Türkçe eğitimi araştırmalarında eğilimler. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 13(3), 1767-1781.
- WHO (2020, Aralık). *Coronavirus disease (COVID-19) pandemic*. <https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019>
- Yağmur Şahin, E., Kana, F., & Varişoğlu, B. (2013). Türkçe eğitimi bölümlerinde yapılan lisansüstü tezlerin araştırmaeğilimleri. *International Journal of Human Sciences*, 10(2), 356-378.
- Yavuz, M., Kayalı, B. & Tural, Ö. (2021). Trend of distance education research in the covid-19 period: A bibliometric and content analysis. *Journal of Educational Technology & Online Learning*, 4(2), 256-279.
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2016). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayınları.